

Standaardisatieraad, 3 november 2022

Prins Willem-Alexanderhof 20
2595 BE Den Haag
T +31-70-331 5400
www.nationaalarchief.nl

Datum
19 oktober 2022

memo

Beheer kennisproducten na quickscan

Gevraagd besluit

De 'quickscan' van tien oudere kennisproducten leidt tot de onderstaande conclusies om de beheerstatus of inhoud van een aantal kennisproducten te herzien:

1. Het uit beheer te halen van de kennisproducten:
 - 'informatievideo Op weg naar duurzame toegankelijkheid',
 - 'handreiking Videoverslaglegging duurzaam toegankelijk',
 - 'handreiking en stappenplan Voorbereiding aansluiting op e-depot'
 - en 'informatieblad AVG'.
2. Een update te doen van de kennisproducten in de genoemde volgorde:
 - 'informatieblad Externe deskundige',
 - 'handreiking Digitaal vernietigen',
 - 'handreiking Vervanging archiefbescheiden'
 - en 'richtlijn Metagegevens overheidsinformatie'.
3. Kleine wijzigingen aan te brengen in de kennisproducten:
 - 'informatieblad Archiveren chatberichten'
 - en 'richtlijn Archiveren overheidswebsites'.

Meer informatie over de achtergrond, het proces, het resultaat en het vervolg van deze quickscan is in de volgende onderdelen van deze notitie te vinden.

Aan de leden van de Standaardisatieraad wordt gevraagd of zij:

- **De conclusies van de quickscan herkennen?**
- **Kunnen instemmen met de prioritering van de update van de kennisproducten genoemd onder punt 2?**

Achtergrond

Het Nationaal Archief ontwikkelt als kennisinstituut kennisproducten waarmee overheidsorganisaties hun informatiehuishouding duurzaam toegankelijk kunnen maken en houden. Het team *kennisontwikkeling en -beheer* beheert deze producten om de acceptatie en gebruik te bevorderen. Verouderde producten geven een verkeerd signaal aan de gebruikers en zijn geen goed visitekaartje. Bij goed beheer hoort dan ook het tijdig herzien of uit beheer nemen van kennisproducten. Om dit op een verantwoorde manier te doen heeft het team een 'quickscan' ontwikkeld om de actualiteit van de kennisproducten te checken.

Proces

In de zomermaanden zijn tien kennisproducten onder de loep genomen die ouder zijn dan twee jaar en waarvoor geen update gepland staat. Zie voor het overzicht bijlage 1. Het heeft namelijk geen zin om kennisproducten waarvoor een herziening is gepland te onderwerpen aan een onderzoek. Recent opgeleverde kennisproducten zijn opgesteld volgens vigerende wetgeving en huidige inzichten. Ieder teamlid heeft twee kennisproducten aan quickscan onderworpen. Dit zijn bij voorkeur kennisproducten waaraan dit teamlid niet heeft meegewerkt, om blinde vlekken te voorkomen. Voor het beantwoorden van vragen over raadpleging op de website en bij sommige inhoudelijke zaken is de expertise van collega's buiten dit team ingeroepen.

De quickscan is tevens aangegrepen om alle kennisproducten te checken op verwijzingen naar de WOB, die inmiddels is vervangen door de Woo. Alle teamleden hebben daarom ook twee nieuwere kennisproducten op dit punt doorgelicht en meteen wijzigingen doorgevoerd als dat noodzakelijk en in de bestaande vormgeving mogelijk was.

De quickscan bestaat uit een lijst met twintig vragen waarbij de actualiteit van een kennisproduct wordt bekeken aan de hand van de inhoud, het gebruik en de vorm. Bij de inhoud wordt bijvoorbeeld gekeken of genoemde wetsartikelen nog actueel zijn. Ook kunnen opgedane praktijkervaringen vragen om aanpassing van het kennisproduct. De webcijfers en de hoeveelheid gestelde vragen via TOPDesk geven een indicatie van het gebruik van een bepaald kennisproduct. De toepassing van de huisstijl en de presentatie op de website zijn onderdelen van de vorm van een kennisproduct.

In de beoordeling telde inhoud en gebruik zwaarder mee dan de vorm. Positief beantwoorde vragen kregen punten, negatief beantwoorde vragen kregen geen punten. Na het toekennen van punten kwam een viertal kennisproducten onder de norm. Vier andere kennisproducten scoorden net boven de norm. De laatste twee kennisproducten kwamen flink boven de norm.

Daarna heeft het team deze resultaten onderling op detailniveau besproken, waarbij de eerder genoemde individuele beoordeling overeen kwam met de beoordeling van het gehele team. De resultaten van het onderzoek zijn gedeeld en besproken met de relatiemanagers voor een tweede check. Zij konden zich herkennen in de uitkomst van het onderzoek en hadden ook een relevante aanvulling op een recent kennisproduct.

Resultaat

De vier kennisproducten 'informatievideo Op weg naar duurzame toegankelijkheid', 'handreiking Videoverslaglegging duurzaam toegankelijk', 'handreiking en stappenplan Voorbereiding aansluiting op e-depot' en 'informatieblad AVG' zijn zodanig verouderd dat we voorstellen om ze uit beheer te nemen. Door nieuwe ontwikkelingen en praktijkervaringen, veranderende wetgeving of gewijzigd beleid zijn deze kennisproducten uit 2016 inmiddels niet meer actueel. Het 'informatieblad AVG' was in mei 2018 actueel; destijds werd het

veel geraadpleegd en er werden vragen over het onderwerp gesteld. Maar de aandacht voor dit onderwerp is verminderd. Bovendien hebben andere partijen uitgebreidere kennisproducten hierover geschreven. Voor alle kennisproducten die we uit beheer halen zijn min of meer alternatieven te vinden die recenter zijn en in ieder geval een deel van inhoud vervangen. Zie bijlage 2 voor de alternatieven. Ook zullen bruikbare onderdelen van uit beheer genomen kennisproducten worden hergebruikt.

De 'handreiking Vervanging archiefbescheiden', de 'richtlijn Metagegevens overheidsinformatie' en het 'informatieblad Externe deskundige' vragen om een update. Denk daarbij aan het beter aansluiten bij de praktijk of het in lijn brengen met nieuw ontwikkelde kennisproducten. De relatiemanagers hebben aangegeven dat er nieuwe praktijkervaringen zijn op het gebied van digitaal vernietigen, zodat de 'handreiking Digitaal vernietigen' ondanks de beperkte ouderdom toch een aanpassing behoeft. Het voorstel is om de kennisproducten 'informatieblad Externe deskundige' en 'handreiking Digitaal vernietigen' als eerste aan te pakken, omdat we hiervoor niet afhankelijk zijn van externe ontwikkelingen. Een update van de 'handreiking Vervanging archiefbescheiden' en 'richtlijn Metagegevens overheidsinformatie' hangt samen met de uitkomsten van trajecten buiten het Nationaal Archief, zoals bijvoorbeeld de Nieuwe Archiefwet. De kennisproducten 'informatieblad Archiveren chatberichten' en de 'richtlijn Archiveren overheidswebsites' hebben kleine wijzigingen nodig, zoals een dode link vervangen en een definitie in lijn brengen. Deze wijzigingen kunnen we gewoon doorvoeren, omdat ze weinig tijd in beslag nemen en geen invloed hebben op de inhoud. De 'handreiking Steekproeven voor selectie' blijft ongewijzigd. Daar is recent ook een uitvraag op KIA over gedaan na aanleiding van een artikel in het *Archievenblad*.

Vervolg

De uitkomst van het onderzoek is gedeeld met alle collega's van de afdeling Kennis & Advies. Het interne Stakeholdersoverleg heeft ingestemd met de aanpak. Met deze notitie worden de conclusies aan de Standaardisatieraad voorgelegd. Na instemming zullen de voorgestelde wijzigingen uitgevoerd of ingepland worden.

De kennisproducten die uit beheer gehaald worden, zullen verwijderd worden van de website of van het kanaal waarop ze gepubliceerd zijn. In het geval van de website van het Nationaal Archief zijn ze wel nog terug te vinden via het webarchief. De updates en de wijzigingen van de onderzochte kennisproducten worden ingepland.

Met de collega's van communicatie overleggen we op welke manier we alle veranderingen in het beheer en de individuele kennisproducten gaan communiceren met de doelgroep. Volgend jaar zal de quickscan met kleine aanpassingen opnieuw uitgevoerd worden.

Bijlagen

Bijlage 1: Overzicht kennisproducten¹

*Kennisproducten ouder dan 2 jaar en geen update voorzien
(binnen scope quickscan)*

- Handreiking Steekproeven voor selectie
- Handreiking Vervanging archiefbescheiden
- Handreiking Videoverslaglegging duurzaam toegankelijkheid
- Handreiking en stappenplan Voorbereiding aansluiten op het e-depot
- Informatieblad AVG
- Informatieblad Archiveren chatberichten
- Informatiefolder Externe deskundige
- Informatievideo Op weg naar duurzame toegankelijkheid
- Richtlijn Archiveren overheidswebsites
- Richtlijn Metagegevens Overheidsinformatie

*Kennisproducten waarvoor al een update is voorzien
(buiten scope quickscan)*

- Belangen in Balans / handreiking Waardering en Selectie
- Brochure Open tenzij...
- DUTO
- NORA-themapagina Duurzame Toegankelijkheid
- Handreiking Voorkeursformaten Nationaal Archief

*Kennisproducten jonger dan twee jaar
(buiten scope quickscan)*

- Handreiking E-mail archiveren
- Handreiking Digitaal vernietigen
- Handreiking Toegang tot digitaal archief na overbrenging
- Handreiking WARC-validatie voor webarchiefbestanden
- MDTO
- Handreiking Archiveren by design (was nog niet gepubliceerd)

¹ Op de laatste pagina van de [Roadmap kennisproducten](#) staan verwijzingen naar alle kennisproducten.

Nationaal Archief

Onze referentie

-

Datum

19 oktober 2022

Bijlage 2 Alternatieven voor uit beheer te nemen kennisproducten

Huidig kennisproduct	(Deels) Vervangend kennisproduct
Informatievideo Op weg naar duurzaam toegankelijk	Animatie Archiveren by Design
Handreiking Videoverslaglegging duurzaam toegankelijk	Factsheet Archivering audiovisuele verslagen van raadsvergaderingen van de VNG
Handreiking en stappenplan Voorbereiding aansluiting op het E-depot	Nieuw te ontwikkelen handreiking Digitaal overbrengen, Handreikingen en stappenplannen Digitaal overbrengen van RHC's
Informatieblad AVG	Handreiking AVG en Archiefwet van KVAN, website Autoriteit Persoonsgegevens